

лософска и научна мисъл повече, отколкото кой да е другъ нашъ юженъ центръ, макаръ н. пр. велешани да сж буйни и наркотични (почти като кукушени). Обаче родниятъ градъ на първия български лирикъ Райко Жинзифовъ трѣбва да се опере отъ всичко онова, което тъй болно е възпѣно въ поемата „Кървава кушуля“. Велесъ трѣбва да се отърси отъ страшнитѣ слѣди на робството, което — не извѣстно защо — тукъ се е чувствувало съ голѣмо ожесточение. А ожесточението е най-отрицателна черта за мирно творчество.

5) Рупцитѣ по езикъ и по темпераментъ сж прѣходъ между сѣвернитѣ и южни българи — мизийци и македонци. Въ тѣхъ много изгладнео се съчетаватъ крайноститѣ на българизма. И като всичко изгладено, тѣ куцатъ въ оригиналитетъ. Въ никоя българска група нѣма да срѣщнете такива кадифяни фигури, като срѣдъ рупци. У тѣхъ всичко е измѣрено: и сърдията, и лукавството, и умътъ...

Сжщо и по начина на живѣне най-дисциплинирани между българскитѣ групи сж рупцитѣ. Мизиецътъ е хладенъ и поносливъ, но мъчно се прѣструва. А тукъ има и този елементъ, нареченъ въ политиката у насъ „византийщина“. Селата на рупцитѣ сж тихи и чисти, седѣнкитѣ — прилични, тѣ на първенцитѣ си никога не възразяватъ, а прѣдъ чорбаджията прѣкланятъ глава хитро, почти дипломатично. И за това иматъ политикани чорбаджий, които на

мѣсти умѣятъ да се държатъ като държавни канцлери, увѣрени въ приспособливостта на народа си. Това изглежда малко гръцко „византийско“, но по сжщество досущъ не е такова. — Явили се въ Одринско гупа конспиратори да създадатъ революция, тѣ могатъ да бъдатъ доведени най-много до бунтъ т. е. да потрѣгне по една „политика“ цѣлиятъ народъ съ първенцитѣ си. Защото откъсне ли се одринскиятъ българинъ отъ стадото, той губи своята опора, не е индивидуализиранъ като мизиеца, има южанска слабостъ и вмѣсто революционеръ, току ще го видите харамия по горитѣ.

Рупцитѣ по Странжа сж по-близо до мизийцитѣ. Ония по източнитѣ Родопи напомнятъ тракийцитѣ: свирѣли сж и не дисциплинани (Монастиръ — Калайджидере — Пишманъ кьой). Затѣнчено въ родопски лабиринтъ, това население, може бѣ, е останка отъ войскитѣ, които и слѣдъ първото турско нахлуване въ земитѣ ни успѣха да въздигнатъ Момчила, да създадатъ държава отъ Димотика до Кавала и да воюватъ срѣщу съюзенитѣ Турция и Византия. Въ централнитѣ Родопи (Пловдивъ — Егея) живѣятъ най-обособенитѣ рупци: у тѣхъ прѣодолява южанство — войнствени сж и лирични, иматъ епосъ и еротична поезия, които съперничатъ на македонскитѣ, макаръ че поголовнитѣ потурчвания тукъ чувствително сж обезличили народната паметъ. По тази черта въ рупския говоръ се